

Vlaanderen
is divers

VLAAMS AFSPRAKENKADER NT2

GOEDGEKEURD OP HET VLAAMS NT2-OVERLEG

20 FEBRUARI 2020

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

In-Gent
integratie en inburgering.

INHOUD

1	Algemene bepalingen	3
1.1	Doelstelling	3
1.2	Toepassingsgebied	3
1.3	Afbakening en uitgangspunten	4
1.4	Begrippen	4
1.5	Gegevensuitwisseling	5
1.6	Taakafspraken per werkingsgebied in lokaal afsprakenkader	5
1.7	Inwerkingtreding	6
1.8	Evaluatie	6
2	Organisatie van een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod	7
2.1	Opmaak en oplevering behoefteplan NT2	8
2.2	Goedkeuring behoefteplan NT2 op het lokaal NT2-overleg	8
2.3	Invulling van het aanbod NT2	9
2.4	Monitoring vraag NT2 en eventuele bijsturing planning aanbod NT2	9
2.5	Evaluatie	10
3	Leervraagdetectie	11
3.1	De cursist staat centraal	11
3.2	Leervraagdetectie bij de instroom	11
3.2.1	Individueel gesprek	11
3.2.2	Testing	12
3.2.3	Advies en doorverwijzing	12
3.2.4	Aanmelding/plaatsing	13
3.3	Leervraagdetectie tijdens het NT2-traject	13
3.3.1	Trajectbegeleiding NT2	14
3.3.2	Heroriëntatie	14
3.3.3	Doorstroom naar vervolgaanbod	14
4	Erkenning certificaten en bewijzen	15
4.1	Certificaten en bewijzen in het kader van vrijstelling NT2	15
4.2	Wederzijdse erkenning (deel)certificaten en bewijzen	15
5	Bijlagen	16
	Bijlage 1: Tijdslijn oplevering behoefteplan NT2 en invulling aanbod NT2	16
	Bijlage 2: Stroomschema adviesbepaling type NT2-traject	17

1 Algemene bepalingen

1.1 Doelstelling

Het Vlaams afsprakenkader NT2 houdt een reeks van taakafspraken in tussen de beleidsdomeinen, Onderwijs en Vorming, Werk en Inburgering over Nederlands als tweede taal (NT2) en meer bepaald volgende aspecten:

- 1 de organisatie en afstemming van het opleidingsaanbod;
- 2 de oriëntering, niveaubepaling en leertrajecten van cursisten;
- 3 de attestering van taalkennis Nederlands en de wederzijdse erkenning van de studiebewijzen;
- 4 de samenwerking op het vlak van NT2 tussen de Centra voor Basiseducatie (CBE), de Centra voor Volwassenonderwijs (CVO), de Universitaire Talencentra (UTC), de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), Syntra Vlaanderen¹ en de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel (verder: Agentschappen/Huis), hierna de betrokken actoren genoemd.

1.2 Toepassingsgebied

Het Vlaams afsprakenkader NT2 is van toepassing op de organisatie van het aanbod NT2 in het kader van:

- 1 het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs met opeenvolgende wijzigingen en bijhorende uitvoeringsbesluiten;
- 2 het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid met opeenvolgende wijzigingen en bijhorende uitvoeringsbesluiten;
- 3 het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2015 tot toekenning van taken en kerntaken aan een vereniging zonder winstoogmerk als vermeld in artikel 5, §1, eerste lid, 3°, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (o.m. toewijzing van de vroegere opdrachten van de Huizen van het Nederlands voor wat betreft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de vzw Huis van het Nederlands Brussel);
- 4 het decreet van 15 juli 1997 betreffende de Vlaamse Wooncode met opeenvolgende wijzigingen en bijhorende uitvoeringsbesluiten;
- 5 het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid met opeenvolgende wijzigingen en bijhorende uitvoeringsbesluiten;
- 6 het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding' met opeenvolgende wijzigingen en de bijhorende uitvoeringsbesluiten;
- 7 het besluit van de Vlaamse regering van 22 juni 2012 betreffende de gegevensverstrekking door de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs;
- 8 het besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2013 houdende uitvoering van het decreet van 18 november 2011 tot regeling van het bewijs van taalniveau, vereist door de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966;
- 9 het decreet van 20 april 2012 over kinderopvang voor baby's en peuters en bijhorende uitvoeringsbesluiten;
- 10 het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming Syntra Vlaanderen', en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

¹ Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 stelt dat het Syntra Vlaanderen wordt opgeheven: de ondernemersopleidingen worden geïntegreerd in het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO), het duaal leren in het departement Werk en Sociale Economie (WSE) en VDAB.

1.3 Afbakening en uitgangspunten

Het Vlaams afsprakenkader NT2 bevat afspraken over het door de Vlaamse overheid erkende en/of gesubsidiëerde en/of gefinancierde NT2-aanbod.

In het Vlaams afsprakenkader NT2 wordt systematisch de term 'aanbod NT2' gebruikt. Deze term omvat zowel het aanbod NT2 als het aanbod alfa NT2.

Een geslaagd NT2-beleid bestaat niet alleen uit het voorzien van een aanbod formele NT2-lessen, maar wordt ook gevormd door een bewust uitgedacht taalbeleid en de creatie van oefenkansen.

Onze inzichten over NT2 worden constant gevoed door praktijkervaringen en wetenschappelijk onderzoek. We zijn ons ervan bewust dat in alle maatschappelijke domeinen verwachtingen leven ten aanzien van taalverwerving. We houden rekening met die maatschappelijke context en gaan er samen met onze partners mee aan de slag.

We weten dat het verwerven van een nieuwe taal een cyclisch proces is en gevoed wordt door expliciete en impliciete input. Formele, niet-formele en informele leermomenten zijn complementair aan elkaar en versterken de taalvaardigheid.

Bij het streven naar en realiseren van een behoeftegericht en behoeftegedkend aanbod NT2 vertrekken we van volgende uitgangspunten:

- 1 Het NT2-beleid kan niet los worden gezien van een algemeen beleid dat op alle domeinen kansen creëert op duurzame participatie en integratie van anderstaligen in de samenleving waarbij de kennis van het Nederlands, niet de enige, maar wel een zeer belangrijke hefboom is.
- 2 Het aanbod NT2 kadert binnen een breder maatschappelijk geheel van inburgering en integratie, levenslang leren, geletterdheid en loopbaanontwikkeling. Dit houdt in dat het NT2-beleid een geïntegreerd en gedeeld beleid is, waarbij elke actor zijn verantwoordelijkheid opneemt.
- 3 Het uitzetten van een behoeftegericht en behoeftegedkend aanbod NT2 gebeurt in nauwe samenwerking tussen alle NT2-aanbieders en de regisseurs.
- 4 Bij het bepalen van een behoeftegericht en behoeftegedkend aanbod NT2 staat de leervraag van de andersstalige die Nederlands wil leren centraal.
- 5 Het realiseren van een behoeftegericht en behoeftegedkend aanbod NT2 is mogelijk dankzij sterke, gelijkwaardige partnerschappen tussen de betrokken actoren en met vertrouwen in elkaars expertise en professionaliteit.
- 6 We streven naar algemene afspraken en maatregelen waar mogelijk, specifieke maatregelen of afspraken omwille van de specificiteit van bepaalde doelgroep(en) waar nodig.
- 7 We streven ernaar dat Nederlands wordt ingebouwd in andere opleidingen. Het NT2-aanbod van CBE en CVO wordt georganiseerd binnen het geheel van het opleidingsaanbod, overeenkomstig het decreet volwassenonderwijs.

1.4 Begrippen

Gewogen behoefte

De gewogen behoefte vertrekt vanuit de vraag, de motivatie en het leerprofiel van de cursist, aangevuld met bijkomende informatie over de mogelijkheden en beperkingen van de cursist (eigen aan de persoon zelf of zijn omgeving) en de verwachtingen van een eventuele regisseur. De gewogen behoefte is het resultaat van de leer-vraagdetectie en wordt meegenomen in de opmaak van het behoefteplan NT2.

NT2-aanbieders

- 1 Centra voor Basiseducatie (CBE);
- 2 Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO);
- 3 Universitaire Talencentra (UTC);
- 4 VDAB;
- 5 Syntra Vlaanderen.

Regisseur van het NT2-aanbod

De Agentschappen/Huis zijn verantwoordelijk voor de afstemming van vraag en aanbod NT2 (zie verder onder 2. Organisatie van een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod en 3. Leervraagdetectie).

De regisseurs van de individuele NT2-trajecten erkennen deze regierol.

Regisseur van het NT2-traject

Voor sommige cursisten geldt een inspannings- of resultaatverbintenis, in deze gevallen bepaalt de regisseur in samenspraak met de anderstalige de invulling van het NT2-traject, rekening houdend met de gewogen behoefte zoals bepaald bij de intake door het Agentschap/Huis (zie 3. Leervraagdetectie).

Het gaat om:

- 1 inburgeraars in het kader van hun inburgeringstraject;
- 2 (kandidaat-)huurders van een sociale woning in het kader van de taalkennisvereiste;
- 3 anderstalige werkzoekenden in een door de VDAB erkend traject naar werk;²
- 4 anderstaligen in het kader van een begeleidingstraject bij een OCMW.

De regisseur is in het eerste geval één van de drie Agentschappen voor Integratie en Inburgering, in het tweede geval de sociale huisvestingsmaatschappij of het sociaal verhuurkantoor, in het derde geval de VDAB en in het laatste geval het betreffende OCMW.

De regisseursrol vervalt van zodra de cursist niet meer gevat is door de inspannings- of resultaatverbintenis.

De afspraken tussen de verschillende regisseurs zullen worden opgenomen in een (nog uit te werken en goed te keuren) bijlage.³

1.5 Gegevensuitwisseling

De betrokken actoren verbinden zich er toe om te waken over de correctheid van de gegevens die worden uitgewisseld en leven de afspraken na zoals bepaald in art. 4, §3, 1° van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de gegevensverstrekking door de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs.

1.6 Taakafspraken per werkingsgebied in lokaal afsprakenkader

Het Vlaams afsprakenkader NT2 geldt als een algemeen kader voor alle betrokken actoren. Elk Agentschap/Huis legt, binnen de krijtlijnen van dit afsprakenkader, de verdere concrete taakafspraken tussen de verschillende

² Erkend traject naar werk impliceert voor de anderstalige werkzoekende een verbintenis met VDAB waarin hij/zij verplicht wordt om onder meer NT2 te volgen.

³ Op het moment van goedkeuring van dit Vlaams afsprakenkader NT2 (dd. 20/2/20) was deze bijlage nog niet beschikbaar.

actoren in zijn werkingsgebied vast in een lokaal afsprakenkader. Dit wordt minstens jaarlijks geagendeerd op het lokaal NT2-overleg.

Werkingsgebieden voor de lokale NT2-overleggen en voor de opmaak van het behoefteplan NT2:

- Het werkingsgebied van **Atlas** is de **stad Antwerpen**.
- Het werkingsgebied van het **Huis van het Nederlands Brussel** is het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**.
- Het werkingsgebied van **In-Gent** is de **stad Gent**.
- Het werkingsgebied van het **Agentschap Integratie en Inburgering** omvat de **rest van het Vlaams Gewest** en is opgesplitst in (sub)regio's.

1.7 Inwerkingtreding

Het Vlaams afsprakenkader NT2 treedt in werking na goedkeuring op het Vlaams NT2-overleg.

1.8 Evaluatie

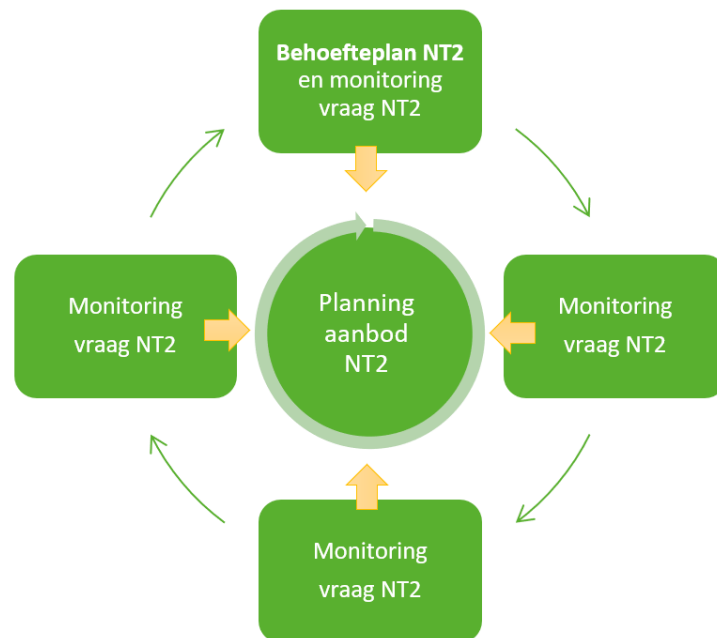
Het Vlaams NT2-overleg evalueert en actualiseert het Vlaams afsprakenkader NT2 minstens om de 5 jaar.

2 Organisatie van een behoeftegericht en behoeftegedekkend aanbod

Met dit afsprakenkader engageren de betrokken actoren zich tot het realiseren van een behoeftegericht en behoeftegedekkend NT2-aanbod in Vlaanderen en Brussel. De basis voor dit aanbod vormt het behoefteplan NT2 en de monitoring van de vraag NT2. Het behoefteplan NT2 wordt opgesteld door het Agentschap/Huis en goedgekeurd op de lokale NT2-overleggen voor het desbetreffende werkingsgebied. Dit behoefteplan NT2 wordt aangevuld door de monitoring van de vraag NT2 die op regelmatige basis wordt opgeleverd door het Agentschap/Huis.

Het behoefteplan NT2 is een analyse van de gedetecteerde NT2-vragen uit Vlaanderen en Brussel. Het is het resultaat van een cyclisch proces tussen gelijkwaardige partners. Het gaat uit van transparantie tussen de partners, zowel bij de opmaak als bij de uitvoering.

De monitoring van de vraag NT2 wordt doorheen het jaar weergegeven op basis van de meest recente kwalitatieve en kwantitatieve informatie die beschikbaar is. Deze informatie bevat ook NT2-noden uit Vlaanderen en Brussel die doorheen het jaar worden gedetecteerd en nog niet werden opgenomen in het behoefteplan NT2.

Om het aanbod op basis van het behoefteplan NT2 en de monitoring van de vraag NT2 te realiseren, wordt in de eerste plaats gekeken naar de NT2-aanbieders (zoals gedefinieerd in [1.4. Begrippen](#)). Wanneer deze partners een deel van het nodige aanbod niet kunnen organiseren, kunnen ook andere partners in aanmerking komen. De voorwaarden hiervoor worden in een (nog uit te werken en goed te keuren) bijlage bij dit afsprakenkader vastgelegd,⁴ en eventueel verfijnd in de taakafspraken per werkingsgebied.

De bevindingen uit de regionale evaluaties van het behoefteplan NT2, de monitoring van de vraag NT2 en het geplande aanbod NT2 worden één keer per jaar samengebracht in het Vlaams NT2-overleg.

⁴ Op het moment van goedkeuring van dit Vlaams afsprakenkader NT2 (dd. 20/2/20) was deze bijlage nog niet beschikbaar.

2.1 Opmaak en oplevering behoefteplan NT2

Het Agentschap/Huis verwerft in het kader van de regie over een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod NT2 een zo volledig mogelijk overzicht van de behoefte naar aanbod NT2 om een behoefteplan NT2 op te maken. De term 'behoefteplan' vatten we op als een 'plan voor een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod in het volgende schooljaar'. De opmaak van de basisjaarplanning van het NT2-aanbod gebeurt op basis van het behoefteplan NT2.

De noden en behoeften van de anderstalige (kandidaat-)cursisten zijn het uitgangspunt, daarnaast wordt ook rekening gehouden met de verwachtingen van de regisseurs van de NT2-trajecten en expertise en inzichten van alle betrokken partners.

In het behoefteplan NT2 komen minstens volgende punten aan bod:

- 1 Inleiding:
 - Uitgangspunten;
 - Wettelijk kader.
- 2 Vaststellingen:
 - Beleidskeuzes;
 - Tendensen;
 - Evaluatie aanbod vorig schooljaar.
- 3 Vraag NT2:
 - Instromers en herinstromers;
 - Doorstromers;
 - Vraag o.b.v. detectie in het werkveld.
- 4 Vertaling vraag naar aanbod:
 - Input voor opmaak planning.

Het behoefteplan NT2 wordt jaarlijks opgeleverd in maart (zie ook bijlage 1: [Tijdslijn oplevering behoefteplan NT2 en invulling aanbod NT2](#)).

Het proces van de vertaling van een behoefteplan NT2 naar een planning van een aanbod NT2 is een evenwichts-oefening tussen verschillende spanningsvelden. Enerzijds is er de behoefte van de (kandidaat-)cursist, en anderzijds zijn er de randvoorwaarden die moeten vervuld zijn om een aanbod NT2 in te plannen. Het opzet is om een zo optimaal mogelijke match te vinden tussen de behoefte NT2 en de planning van het aanbod NT2, en om opportuniteiten voor de planning van het aanbod NT2 in kaart te brengen. Dit betekent geen letterlijke vertaling van de behoefte NT2 naar de planning van het aanbod NT2.

De kwantitatieve analyse van de parameters uit de intake bij het Agentschap/Huis wordt in het behoefteplan NT2 aangevuld met kwalitatieve input zowel op basis van de behoefte van de doorstromers als op basis van de behoeften die gedetecteerd werden in het werkveld. Daarnaast wordt het aanbod van het vorige schooljaar geëvalueerd zodat de bevindingen hieruit kunnen worden meegenomen bij de opmaak van de nieuwe basisjaarplanning. Hiervoor wordt o.a. gebruik gemaakt van gegevens uit de NT2-monitor van AHOVOKS.

2.2 Goedkeuring behoefteplan NT2 op het lokaal NT2-overleg

Het behoefteplan NT2 wordt voorgesteld, besproken en goedgekeurd op het lokale NT2-overleg. Nadat het behoefteplan NT2 is goedgekeurd, worden er op het lokale NT2-overleg afspraken gemaakt over de concrete realisatie ervan.

2.3 Invulling van het aanbod NT2

Volgende criteria vormen de basis voor een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod:

- 1 in een module die overeenstemt met de gewogen behoefte;
- 2 binnen een redelijke termijn;
- 3 binnen een redelijke reistijd.⁵

De NT2-aanbieders vertrekken bij de opmaak van de basisjaarplanning van het aanbod NT2 vanuit het behoefteplan NT2. Het Agentschap/Huis gaat regionaal na of het behoefteplan gerealiseerd wordt. Hiervoor wordt tijdig met elkaar in overleg gegaan over de afstemming van de planning in functie van een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod.

De betrokken actoren beklemtonen het belang om hierbij voldoende ruimte te laten om in te spelen op nieuwe en onverwachte opportuniteiten en uitdagingen en om samen na te denken over experimenteel aanbod dat een antwoord biedt op bijzondere vragen.

In de taakafspraken per werkingsgebied worden afspraken gemaakt over de publicatie en het elektronisch ter beschikking stellen van de basisjaarplanning van het NT2-aanbod (zie ook bijlage 1: Tijdslijn oplevering behoefteplan NT2 en invulling aanbod NT2).

Na oplevering van het behoefteplan NT2 zal het Agentschap/Huis op geregelde tijdstippen in gesprek gaan met de NT2-aanbieders om een optimale afstemming van vraag en aanbod NT2 te realiseren. De afspraken hierrond worden vastgelegd in de lokale afsprakenkaders.

De werkingsgebieden van de NT2-aanbieders kunnen elkaar overlappen en kunnen ook vallen onder het werkingsgebied van meerdere Agentschappen/Huis. Waar nodig wordt op initiatief van het Agentschap/Huis extra overleg ingelast om af te stemmen.

2.4 Monitoring vraag NT2 en eventuele bijsturing planning aanbod NT2

Het behoefteplan NT2 wordt doorheen het jaar aangevuld met een monitoring van de vraag NT2. De monitoring van de vraag NT2 geeft de analyse van de parameters uit de intake bij het Agentschap/Huis weer op basis van de recentste beschikbare data. Daarnaast wordt hier ook kwalitatieve input weergegeven (zowel op basis van de noden van de doorstromers als op basis van de noden die gedetecteerd werden in het werkveld) die niet eerder werd opgenomen in het behoefteplan NT2 en alsnog een invloed kan hebben op de planning van het aanbod NT2.

Deze monitoring van de vraag NT2 wordt in maart, juni, september en december opgeleverd door het Agentschap/Huis. De publicatie van de monitoring van de vraag NT2 kan resulteren in:

- een verschuiving in het reeds geplande basisjaaraanbod NT2 (bijvoorbeeld vervangen van gepland aanbod NT2 door alternatief aanbod NT2);
- het bijplannen van aanbod NT2;
- het schrappen van reeds gepland aanbod NT2.

De NT2-aanbieders en het Agentschap/Huis stemmen hierover onderling af. De afspraken hierrond worden opgenomen in de taakafspraken per werkingsgebied.

⁵ Dit wordt geconcretiseerd in de lokale afsprakenkaders.

2.5 Evaluatie

De jaarlijkse evaluatie van het behoefteplan NT2, de monitoring van de vraag NT2 en het geplande aanbod NT2 gebeurt in nauwe samenwerking met alle actoren en wordt besproken op het lokale NT2-overleg. Het Vlaams NT2-overleg kan op basis van de regionale evaluaties bovenlokale tendensen in kaart brengen, regio-overschrijdende problemen detecteren en eventuele oplossingen voorstellen. De uniforme opmaak van het behoefteplan NT2 biedt hiertoe vele mogelijkheden.

3 Leervraagdetectie

3.1 De cursist staat centraal

Leervraagdetectie vertrekt vanuit de vraag en de motivatie van de kandidaat-cursist zelf. De initieel verwoorde ‘persoonlijke wens’ wordt tijdens de intake aangevuld met bijkomende info over de mogelijkheden en beperkingen van de kandidaat-cursist. Hierbij gaat de aandacht niet alleen naar de leervraagdetectie, maar ook naar detectie van persoons- en contextkenmerken. Het resultaat is de ‘gewogen’ behoefte, de meest realistische/wenselijke benadering van een behoefte van de kandidaat-cursist en daarom richtinggevend voor een individuele oriëntering naar een passend aanbod en voor behoefteanalyses.

Om de gewogen behoefte correct te detecteren, is het bovendien van belang om, naast de wensen van de cursist, ook de verwachtingen van de regisseurs te kennen. Binnen het (leer)traject van de cursist zijn er immers verschillende regisseurs (onder andere VDAB, OCMW en inburgering) die mee de gewogen behoefte van de cursist bepalen. Om tussen die regisseurs een coherente begeleiding op te zetten, is het uitgangspunt dat het leerproces van de cursist centraal staat. Het vertrekpunt is dan het integrale traject van de cursist waarvan NT2 een onderdeel is. Ook de lesgever/trajectbegeleider dient hierin erkend te worden, aangezien hij de cursist gedurende een lange tijd begeleidt en eveneens een zicht heeft op de noden, vorderingen en leervraagevoluitie.

3.2 Leervraagdetectie bij de instroom

Het Agentschap/Huis heeft de decretale opdracht om een gecoördineerde en geobjectiveerde intake uit te voeren voor anderstaligen die Nederlands willen leren. Een kwalitatieve en klantvriendelijke intake leidt tot een inhoudelijk correcte en neutrale leervraagdetectie en bijhorende correcte en neutrale adviesbepaling en doorverwijzing. De behoeftegerichte intake is ook bepalend voor de afstemming van vraag en aanbod en de opmaak van het behoefteplan.

Leervraagdetectie is een momentopname bij (her)aanvang van het traject van een cursist. Behoeften en noden zowel op het vlak van leren als in het leven van de cursist, kunnen wijzigen tijdens het traject van de cursist.

Alle anderstaligen vanaf 16 jaar (of 15-jarigen die de eerste twee leerjaren van het secundair onderwijs hebben gevolgd) die nog geen (deel)certificaat NT2 hebben, worden doorverwezen naar het Agentschap/Huis. Kandidaat-cursisten die wel beschikken over een (deel)certificaat NT2, kunnen eveneens een beroep doen op de dienstverlening van het Agentschap/Huis, maar kunnen eventueel ook rechtstreeks bij de NT2-aanbieder terecht. Hierover kunnen taakafspraken gemaakt worden per werkingsgebied.

Het Agentschap/Huis verzekert een objectieve en behoeftegerichte intake die bestaat uit een individueel gesprek (waarin o.a. wordt gevraagd naar het aantal jaren scholing, de talenkennis, de leerbehoefte en de verblijfsdocumenten⁶) en eventueel de afname van een cognitieve-vaardigheidentest (covaartest), een lees- en schrijftest en/of een instaptoets.

3.2.1 Individueel gesprek

In een individueel gesprek wordt gepeild naar de persoonlijke voorkeur, de mogelijkheden en de beperkingen van de kandidaat-cursist (eigen aan de persoon zelf of zijn omgeving).

⁶ Kandidaten die niet beschikken over geldige verblijfsdocumenten, worden geïnformeerd over mogelijke taal oefen kansen en/of zelfstudie mogelijkheden.

3.2.2 Testing

In het kader van een objectieve en behoeftegerichte intake kunnen op dit moment volgende testen afgenomen worden:

Covaartest

Het Agentschap/Huis kan een cognitieve-vaardigheidstest (covaartest) afnemen.⁷ Dit wordt bepaald op basis van het Stroomschema adviesbepaling type NT2-traject (zie bijlage 2).

De covaartest is een test die peilt naar de leervaardigheid en biedt een handvat in de bepaling van het NT2-traject van een kandidaat-cursist. Het is een objectief onderdeel van de intake en kan de adviesbepaling verder optimaliseren en professionaliseren, maar is niet allesbepalend. De test is slechts een hulpmiddel om de beginsituatie van een kandidaat-cursist in kaart te brengen en blijft een momentopname, beïnvloed door allerlei externe factoren.

Lees- en schrijftest

Het Agentschap/Huis kan een lees- en schrijftest afnemen van een kandidaat-cursist. De lees- en schrijftest is een instrument om in te schatten of iemand niet, zwak of gealfabetiseerd is en wordt afgenomen bij een kandidaat-cursist bij twijfel over de alfabetiseringsgraad (bijvoorbeeld een kandidaat-cursist die als moedertaal een taal heeft die in een ander dan het Latijns alfabet wordt geschreven, of een kandidaat-cursist die nooit of nauwelijks school heeft gelopen). Bij twijfel over de alfabetiseringsgraad wordt voor verdere testing doorverwezen naar een CBE of CVO.

Instaptoets

De testing van elders verworven competenties inzake NT2 van kandidaat-cursisten die zich willen inschrijven in een NT2-opleiding bij een CVO gebeurt via de instaptoets NIVO.

De instaptoets wordt afgenomen door medewerkers van het Agentschap/Huis of een CVO die hiervoor werden opgeleid, volgens de afspraken rond afname instaptoetsen.⁸

3.2.3 Advies en doorverwijzing

Voor de adviesbepaling baseert het Agentschap/Huis zich op het Stroomschema adviesbepaling type NT2-traject (zie bijlage 2).

Bij het bepalen van het advies wordt rekening gehouden met volgende criteria:

- 1 Alfabetisering (op basis van scholing of een lees- en schrijftest);
- 2 Scholingsniveau;
- 3 Eventuele covaarscore (op basis van een cognitieve-vaardigheidentest);
- 4 Niveau Nederlands (op basis van studiebewijs of instaptoets);
- 5 Kennis van andere talen;
- 6 Bijkomende informatie (bijvoorbeeld motivatie, persoonlijke situatie).

⁷ De covaartest werd in 2003, in opdracht van het departement Onderwijs, ontwikkeld door het centrum voor schoolpsychologie van de Katholieke Universiteit Leuven. In de gebruikershandleiding van de covaartest (Verboven, Buyse, Magez & Verschueren, 2004) worden de doelgroep, de manier van afname, de verbetering, de interpretatie van de covaarscores en de bijhorende oriëntering bepaald.

⁸ De Agentschappen/Huis voorzien jaarlijks minstens één opleiding voor mogelijke toetsafnemers uit de CVO. Concrete afspraken hierover worden gemaakt op het lokaal NT2-overleg.

Bovenstaande parameters zijn hiërarchisch gerangschikt, dit wil zeggen dat bijvoorbeeld scholingsniveau een zwaarder gewicht heeft dan kennis van andere talen.

Op basis van bovenstaande parameters geeft het Agentschap/Huis een advies. Dit advies is bindend wat betreft het instapniveau en de snelheid van leren.⁹

De doorverwijzing komt in principe overeen met het advies. In volgende gevallen kan de doorverwijzing naar een NT2-aanbieder afwijken van het advies:

- 1 Indien het gaat om een behoeftegericht aanbod voor specifieke doelgroepen.¹⁰
- 2 Indien een kandidaat-cursist niet binnen een redelijke termijn en binnen een redelijke afstand kan starten in een passend aanbod NT2. Het initiatief en de coördinatie liggen bij het Agentschap/Huis en is slechts van toepassing nadat effectief is aangetoond dat de kandidaat-cursist niet binnen een redelijke termijn en binnen een redelijke afstand kon starten in een passend aanbod NT2.

3.2.4 Aanmelding/plaatsing

De dienstverlening van het Agentschap/Huis is neutraal en onafhankelijk. Het Agentschap/Huis respecteert in principe de vrije keuze van de kandidaat-cursist en biedt een volledig en objectief overzicht van elk passend aanbod NT2. Hierbij wordt wel rekening gehouden met de eventuele verwachtingen van de regisseur (bijvoorbeeld inzake intensiteit, plaats, tijdstip en startmoment). Dit kan in de praktijk betekenen dat de kandidaat-cursist doorverwezen wordt naar een specifiek aanbod bij een welbepaalde NT2-aanbieder.

Bij de aanmelding/plaatsing komen volgende parameters aan bod:

- 1 Gewenste vaardigheid (mondeling en/of schriftelijk);
- 2 Gewenst lesmoment;
- 3 Gewenste lesfrequentie;
- 4 Gewenste lesplaats;
- 5 Gewenst startmoment;
- 6 Gewenste onderwijsvorm (bijvoorbeeld gecombineerd traject, zelfstudie, afstandsonderwijs).

De kandidaat-cursisten krijgen bij de aanmelding/plaatsing ook informatie mee over:

- 7 De kostprijs (al dan niet gedeeltelijke vrijstelling inschrijvingsgeld, cursusmateriaal);
- 8 Eventuele vervoltrajecten.

De inschrijving gebeurt door CBE, CVO of UTC. Het Agentschap/Huis kan eventueel ook inschrijven, dit wordt vastgelegd in de taakafspraken per werkingsgebied.

3.3 Leervraagdetectie tijdens het NT2-traject

Leervraagdetectie en leervraagontwikkeling zijn een cyclisch en evoluerend gegeven.

Op basis van nieuwe inzichten, opportuniteiten of een wijziging in de persoonlijke situatie van een anderstalige cursist kan de leervraag evolueren. Voor heel wat kandidaat-cursisten die nog geen Nederlands kennen, is het vaak nog te vroeg en misschien te weinig relevant om al de leervraag met betrekking tot het 'perspectief' van de cursist te bevragen. De leervraag van de cursisten ontwikkelt zich naarmate ze onderwijs volgen. Veel cursisten stappen in met heel brede verwachtingen. Vaak wordt de leervraag bij cursisten pas na een aantal modules gericht. Leertrajectbegeleiding in de loop van het traject is dan ook aangewezen.

⁹ Zie art. 46/1 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

¹⁰ Bijvoorbeeld een opleiding voor anderstalige ouders van schoolgaande kinderen die georganiseerd wordt in de school van de kinderen of een opleiding die georganiseerd wordt in een penitentiaire instelling.

Uit de intake kan, naast het advies, relevante informatie komen voor de leerkrachten en trajectbegeleiders voor het verdere verloop van het leertraject. Deze informatie mag evenwel niet gebruikt worden als alles determinerende informatie. Behoeften en leervragen kunnen immers wijzigen en moeten soms nog ontwikkeld worden.

3.3.1 Trajectbegeleiding NT2

Cursisten die al een leertraject afgelegd hebben of starten met hun leertraject, hebben veelal ook een bredere vraag die ruimer gaat dan enkel 'Nederlands leren'. Het is de rol van de leerkracht en/of trajectbegeleider van de NT2-aanbieder om de individuele cursist daarin te begeleiden en de leervragen correct te detecteren.

Nieuwe leervragen die relevant zijn voor het behoefteplan NT2 worden bij de opmaak hiervan doorgegeven aan het Agentschap/Huis. Hierrond kunnen afspraken worden gemaakt per werkingsgebied.

3.3.2 Heroriëntatie

Na de start van de cursus kan de NT2-aanbieder de cursist heroriënteren. Wanneer na de doorverwijzing uit de lespraktijk blijkt dat de cursist toch niet naar het meest geschikte NT2-aanbod doorverwezen werd, kan men deze alsnog naar een ander NT2-aanbod doorverwijzen. Dit gebeurt op initiatief van de NT2-aanbieder waarnaar de cursist in eerste instantie werd doorverwezen en altijd mits een grondige motivering die in het cursistendossier wordt opgenomen. Het betrokken Agentschap/Huis wordt geïnformeerd over de heroriëntering en de reden daartoe.

3.3.3 Doorstroom naar vervolgaanbod

Het is belangrijk dat de doorstroom naar een vervolgaanbod bij een andere NT2-aanbieder of een vervolgtraject bij een partner, in optimale omstandigheden verloopt. De betrokken actoren zien hierop toe, onderhouden een goede onderlinge communicatie en ondernemen gerichte acties inzake doorstroombegeleiding om een warme overdracht van de cursist te faciliteren. Dit gebeurt in afstemming met de regisseur (indien van toepassing).

Wanneer de cursist gedurende minstens 6 maanden geen opleiding gevolgd heeft en wil instappen in een vervolgaanbod, wordt er opnieuw een behoeftegerichte intake afgenomen, door de NT2-aanbieder of door het Agentschap/Huis.

4 Erkenning certificaten en bewijzen

4.1 Certificaten en bewijzen in het kader van vrijstelling NT2

Alle betrokken actoren in dit Vlaams afsprakenkader NT2 erkennen de door CBE, CVO en UTC uitgereikte **certificaten** en de door het Agentschap/Huis afgeleverde **bewijzen van taalniveau Nederlands** (op basis van de certificerende testen Nederlands) als bewijs van vrijstelling voor het NT2-luik of als instapvoorwaarde in het kader van:

- 1 een inburgeringstraject;
- 2 een door de VDAB erkend traject naar werk voor anderstalige werkzoekenden;
- 3 een begeleidingstraject bij een OCMW;
- 4 de taalkennisvereiste voor (kandidaat-)huurders van een sociale woning.

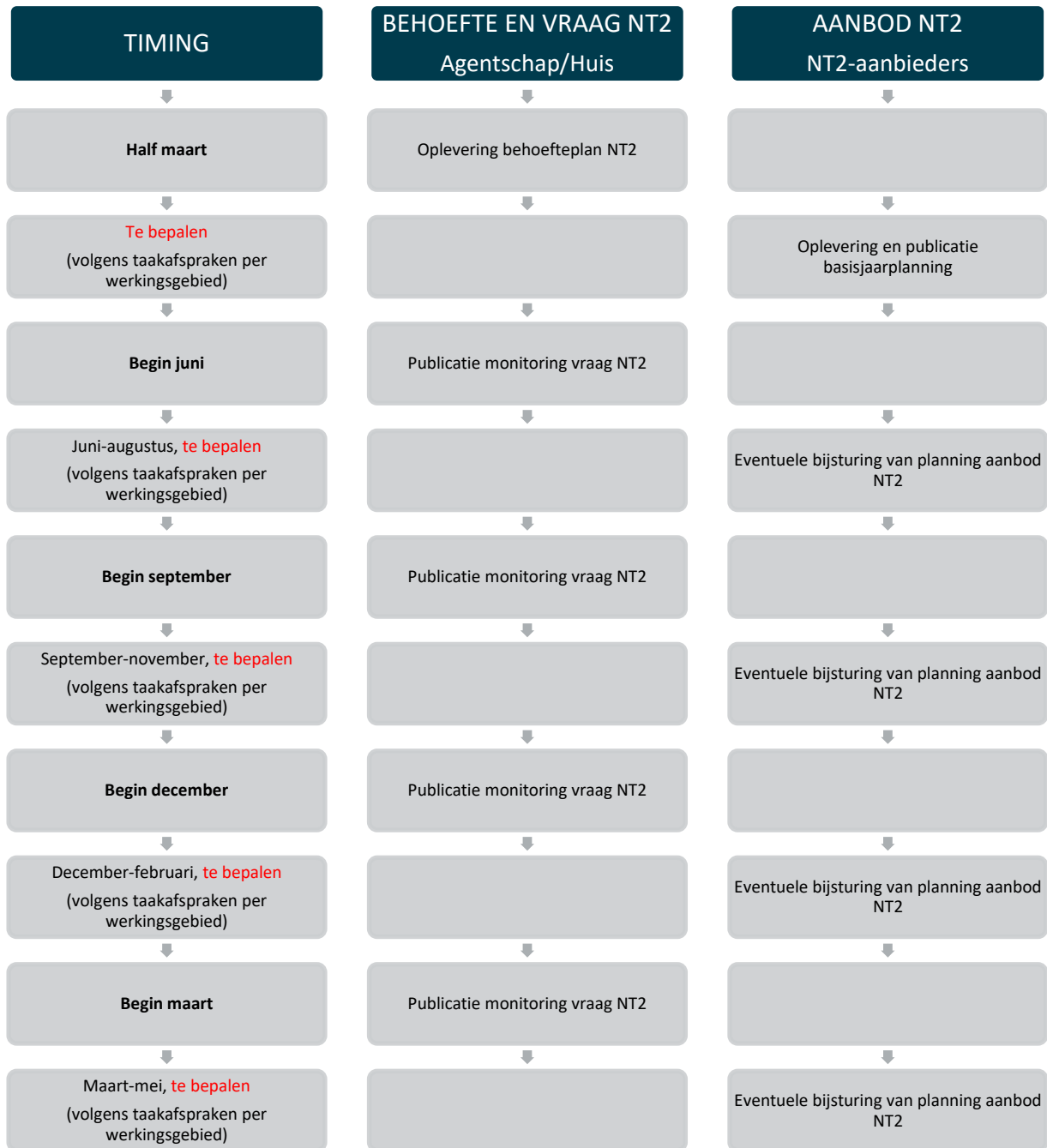
4.2 Wederzijdse erkenning (deel)certificaten en bewijzen

Alle betrokken actoren in dit Vlaams afsprakenkader NT2, met uitzondering van de UTC, erkennen:

- 1 de door CBE en CVO uitgereikte **(deel)certificaten**;
- 2 de door het Agentschap/Huis afgeleverde **bewijzen van instapniveau Nederlands** (op basis van de instaptoetsen NIVO), in functie van een verdere NT2-opleiding bij een CVO;
- 3 de door het Agentschap/Huis afgeleverde **bewijzen van taalniveau Nederlands** (op basis van de certificerende testen Nederlands), in functie van attestering.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Tijdslijn oplevering behoefteplan NT2 en invulling aanbod NT2

Bijlage 2: Stroomschema adviesbepaling type NT2-traject

Basisprincipes

- ▶ Profiel **MOET MEER** zijn dan alleen covaar, is altijd combinatie van meerdere factoren waarvan covaar slechts 1 parameter is
- ▶ Bij twijfel **ALTIJD** covaar afnemen
- ▶ Vanaf minimum Bachelordiploma **GEEN** covaar afnemen
- ▶ Vanaf meer dan lager onderwijs - ca 5 jaar scholing: covaar afnemen

